

Številka: 0132-30/2021/4
Ljubljana, 25. november 2021

ZAPISNIK

54. redne seje Sveta za radiodifuzijo (v nadaljevanju: Svet), ki je bila v četrtek, 21. oktobra 2021, ob 16. uri, na sedežu Sveta za radiodifuzijo, Stegne 7, v Ljubljani

Prisotni člani Sveta:

Aleš Lipičnik, predsednik Sveta,
Gorazd Škrabar, namestnik predsednika,
Jure Godler, član,
mag. Rina Klinar, članica,
mag. Mitja Kregar, član,
Samo Šter, član,
Rok Tomažinčič, član.

Prisotni iz vabljenih organov:

Tanja Muha, direktorica Agencije za komunikacijska omrežja in storitve RS (v nadaljevanju: AKOS), preko videokonferenčne povezave,
Uršula Menih Dokl, vršilka dolžnosti generalne direktorice Direktorata za medije, Ministrstvo za kulturo (v nadaljevanju: MK),
Mark Pohar, AKOS,
Janja Varšek, AKOS, preko videokonferenčne povezave,
Martin Hari, AKOS, sekretar Sveta.

Ostali vabljeni in prisotni:

Udeležba nevabljenih oseb na seji ni bila mogoča.

Uvod:

Sejo je otvoril predsednik Sveta Aleš Lipičnik, ki je uvodoma ugotovil, da je Svet ob prisotnosti sedmih članov sklepčen.

K točki 1.:

Predsednik je predlagal sprejetje naslednjega sklepa:

Potrdi se v sklicu predlagani dnevni red 54. redne seje Sveta za radiodifuzijo.

Sklep je bil sprejet s sedmimi glasovi članov Sveta ZA.

Potrjeni dnevni red:

1. **Določitev dnevnega reda 54. redne seje Sveta – predlog v sprejem**
2. **Potrditev zapisnika 53. redne seje Sveta – predlog v sprejem**
3. **Poročilo komisije o pregledu in oceni ponudb, prispelih na javni razpis za podelitev petih (5) pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Zahod R2 in petih (5) pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Vzhod R2 – obravnava**
4. **Vprašanje davčne regulacije tujih medijskih ponudnikov – obravnava**
5. **Razno**

K točki 2.:

Predsednik je predlagal sprejetje naslednjega sklepa:

Sklep 2:

Potrdi se zapisnik 53. redne seje Sveta za radiodifuzijo v predloženem besedilu.

Sklep je bil sprejet s sedmimi glasovi članov Sveta ZA.

K točki 3.:

Predsednik je uvodoma pojasnil, da je bilo poročilo obravnavano že na 53. redni seji, vendar je predvsem zaradi pomislekov v zvezi z vpisom zahtev, izhajajočih iz razpisnih omejitev, v odločbo o podelitvi pravic bil potreben dodaten čas za obravnavo. Zatem je predsednik razpisne komisije podrobno predstavil vsebino poročilo in ugotovitve komisije glede ponudb, njihovih ocen ter preverjanja obstoja omejitev pri podelitvah pravic. V nadaljevanju je predsednik Sveta predstavil tri glavne argumente za vključitev zahteve v odločbo in predlagal, da se predlog izbire poda pod ustreznim pogojem. Člani Sveta so se v razpravi nato dotaknili vprašanj zakonske podlage za vpis zahtev v odločbo, razpoložljivih kapacitet na MUX R2, morebitne veljavnosti zahtev za reklame v programih in veljavnosti zahteve za lokalne programe. Predstavnica MK je povedala, da posebnega mnenja MK nima izoblikovanega, je pa pozdravila ukvarjanje s to tematiko. Predstavniki AKOS so izpostavili pomen natančnega oblikovanja zahteve ter zaprosili za podrobno obrazložitev sklepa z natančnimi pojasnili glede tega, zakaj je vpis zahteve v odločbo potreben.

Predsednik je predlagal sprejetje naslednjega sklepa:

Sklep 3:

Svet za radiodifuzijo (v nadaljevanju: Svet) predlaga, da se na javnem razpisu za podelitev petih (5) pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Zahod R2 in petih

(5) pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Vzhod R2 pravice podelijo naslednjim ponudnikom:

- na območju Zahod R2:
 - ponudniku Radio 94 d.o.o. Postojna za program Radio 94 (ponudba št. 4),
 - ponudniku RADIO SORA, d.o.o. za program RADIO SORA (ponudba št. 1),
 - ponudniku RADIO KOBARID d.o.o. za program ALPSKI VAL (ponudba št. 18),
 - ponudniku RADIO TRIGLAV JESENICE, d.o.o. za program RADIO TRIGLAV (ponudba št. 10),
 - ponudniku RADIO ROBIN d.o.o. za program Radio Robin (ponudba št. 7),
- na območju Vzhod R2:
 - ponudniku SRAKA INTERNATIONAL d.o.o. za program Radio Sraka (ponudba št. 20);
 - ponudniku RADIO MURSKI VAL, d.o.o. za program RADIO MURSKI VAL (ponudba št. 5),
 - ponudniku KOROŠKI RADIO d.o.o. Slovenj Gradec za program Koroški Radio (ponudba št. 6),
 - ponudniku RADIO KRKA Novo mesto, d.o.o. za program Radio Krka (ponudba št. 14),
 - ponudniku RADIO TEDNIK Ptuj d.o.o. za program Radio Ptuj (ponudba št. 13).

Predlog izbire je dan pod pogojem, da Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS v odločbe o podelitvah predmetnih pravic zapiše tudi zahtevo, ki jasno izhaja iz omejitev iz točke 5 razpisne dokumentacije, to je, da ponudnik radijskega programa, za katerega bi pridobil pravico razširjanja na podlagi tega razpisa, ne sme vključiti v radijsko mrežo, v katero je vključen že drug radijski program, ki se digitalno razširja na istem območju, ter da ta radijski program ne sme imeti iste ali zelo podobne programske ponudbe oziroma vsebin programa kot drug program, ki se razširja v digitalnem omrežju.

V primeru, da predmetne zahteve ne bi bilo možno vpisati v odločbe o podelitvah predmetnih pravic, Svet na tem mestu podaja pogojni vnaprejšnji umik soglasja k predlogu pogojev in meril za predmetni javni razpis, ki ga je podal s sklepom št. 0132-43/2020/4 oziroma 0132-43/2020/6.

Obrazložitev:

Svet je od komisije za vodenje javnega razpisa prejel poročilo o pregledu in oceni ponudb, ki so prispele na javni razpis za podelitev petih (5) pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Zahod R2 in petih (5) pravic razširjanja radijskega programa v digitalni radiodifuzni tehniki na območju Vzhod R2. Iz poročila izhaja, da je na javni razpis prispelo dvajset pravočasnih in pravilno označenih ponudb, ki so izpolnjevale vse pogoje, ki so navedeni v sklepu oziroma v razpisni dokumentaciji, ena ponudba pa je bila iz utemeljenih razlogov vrnjena pošiljatelju, ne da bi bila odprta.

Od dvajsetih ustreznih ponudb se je devet ponudb nanašalo na območje Zahod R2, enajst ponudb pa na območje Vzhod R2. Te ponudbe je razpisna komisija ocenila po posameznih razpisnih merilih, ter jih nato glede na skupno število doseženih točk razporedila po obeh razpisnih območjih.

Komisija je nato preverila tudi, ali mora upoštevati katero od omejitev iz točke 5 razpisne dokumentacije. Pri tem komisija ponudbe za program RADIO ODMEV, ki ima vključen isti skupni regionalni program (PRIMORSKI VAL) kot bolje ocenjeni program ALPSKI VAL, ni uvrstila v nadaljnji izbirni postopek za podelitev pravice. Komisija je zatem preverila tudi, ali ponudniki kandidirajo z radijskimi programi, ki imajo (medsebojno ali v primerjavi s programi, ki se že razširjajo na razpisnih območjih) isto ali zelo podobno programsko ponudbo. Pri tem je komisija ugotovila, da se govorne vsebine na nekaterih od primerjanih programov v manjši meri podvajajo (gre za novice na Radiu Krka in Radiu Ptuj v odnosu do Radia Aktual, za oddajo Petkova pumpa na Radiu Ptuj v odnosu do Radia Aktual ter za novice na Radiu Triglav in Radiu Robin v odnosu do Radia 2), pri enem od programov pa je ugotovila tudi predvajanje (večinsko) identične glasbe v istem vrstnem redu (Radio

Triglav v odnosu do Radia 2 in Radia Maxi). Komisija zaradi teh podvajanj nobene od ponudb ni izločila iz izbirnega postopka, saj je prišla do zaključka (povzeto), da mora biti pri uporabi predmetne razpisne omejitve za ugotovitev zelo podobne programske ponudbe v določenem delu programa ugotovljeno podvajanje govornih vsebin ali glasbe v večjem delu programa.

Svet je po pregledu poročila in ponudb ugotovil, da ne obstajajo razlogi, zaradi katerih bi dvomil v ustreznost ugotovitev iz poročila, poleg tega pa se pogoji nanašajo na stanje, ki bo nastalo v prihodnosti, ko bodo izbrani ponudniki oddajali svoje programe v digitalnih omrežjih R2. Zato Svet meni, da je komisija ustrezno pregledala ponudbe, preverila izpolnjevanje razpisnih pogojev in ponudbe ustrezno ocenila ter razporedila. Prav tako Svet nima zadržkov glede izločitve ene od ponudb iz izbirnega postopka zaradi omejitve, ki se nanaša na radijske mreže. V zvezi z ugotavljanjem obstoja iste ali zelo podobne programske ponudbe Svet meni, da so podane ocene podvajanja vsebin z veliko verjetnostjo ustrezne, posebej še ob dejstvu, da gre za obstoječe programe, ki že oddajajo svoje programe v analognem načinu in še ne oddajajo v digitalnem omrežju in bodo zahteve po omejitvah podvajanja vsebin v celoti nastopile šele v trenutku, ko bodo začeli z oddajanjem v digitalnem radijskem omrežju. V skladu s tem Svet za podelitev pravic na vsakem od območij predlaga pet najvišje uvrščenih ponudb na posameznem območju (po uporabi razpisnih omejitev), pod pogojem, ki je opisan v nadaljevanju.

Na tem mestu Svet izrecno opozarja zaskrbljujoč pojav istih govornih vsebin ali iste glasbe v različnih radijskih programih, in na to, da je potrebno ta pojav na ustrezen način upoštevati tudi pri podelitvi pravic razširjanja na podlagi tega razpisa.

Ni presenetljivo, da do tega pojava prihaja pri radiih, ki se nahajajo v istih medijskih grozdih oziroma so njihovi izdajatelji kapitalsko povezani. Če pri govornih vsebinah Svet ugotavlja, da se trenutno ponavljajo zgolj v manjšem delu, je pri glasbi tovrstno podvajanje in celo isti vrstni red predvajanja pri enem od radijev ugotovljen v večinski meri, kar po mnenju Sveta predstavlja zmanjševanje raznolikosti ponudbe v digitalnem radijskem omrežju. Svet na tem mestu izraža največjo mero zaskrbljenosti nad tem, da bi se lahko tovrsten trend še stopnjeval, bodisi v obliki naknadnega vključevanja programov v radijske mreže bodisi v obliki podvajanja programskih vsebin, tako govornih kot glasbe. Edino zagotovilo, da do tega zagotovo ne bo prišlo, je zato po mnenju Sveta izrecna zahteva, ki se bo zapisala tudi v odločbo o podelitvi pravice, in bo pri posameznih radiih preprečevala vključevanje v mreže ali predvajanje istih programskih vsebin, tako govornih vsebin kot tudi glasbe, glede na druge radije, ki se pojavljajo na digitalnih omrežjih, ki pokrivajo ista območja. V nasprotnem primeru bi lahko na digitalni radijski platformi, ki seveda nima neomejenih kapacitet, v prihodnosti prihajalo do večjega obsega podvajanja vsebin na različnih radijskih programih. Po mnenju Sveta je tovrsten pojav v prihodnosti zelo verjeten, še posebej v primeru znatne rasti digitalne radijske platforme.

Podvajanje vsebin lahko po mnenju Sveta vodi do naslednjih posledic:

1. Siromašenje vsebin. V kolikor se podvajanja vsebin dovolijo, bo količina različnih vsebin v digitalnem radijskem prostoru manjša, s tem bo torej prihajalo do zmanjševanja medijskega pluralizma. S tako odločitvijo bi regulator zavestno siromašil vsebinsko ponudbo v digitalnem radijskem omrežju.

2. Nelojalna konkurenca. Vsi izdajatelji naj v digitalnem omrežju tekmujejo s svojimi vsebinami. V kolikor podvajanja vsebin ne onemogočimo, bo z veliko stopnjo verjetnosti nastala situacija, ki jo že poznamo iz analognega radijskega prostora. Stroški produkcije pri izdajateljih, ki bodo replicirali vsebine že pripravljenih radijskih programov, bodo namreč izrazito nižji od tistih, ki bodo sami pripravljali produkcijo svojih programov. Posledično bodo zato tudi izhodiščne cene oglasnega prostora radijskih programov, ki bodo replicirali vsebine že pripravljenih radijskih programov izrazito nižje, kar pomeni tipično stanje nelojalne konkurence, ki lahko vodi v propadanje tistih radijskih programov in njegovih izdajateljev, ki ustvarjajo unikatne programe brez podvajanja vsebin.

3. Koncentracija. Če bodo tisti, ki bodo v celoti ustvarjali lastne programe, na trgu zaradi stroškov produkcije lastnih vsebin nekonkurenčni, bodo posledično dosegali slabše poslovne rezultate, kar je

običajen razlog za prodajo takega izdajatelja in njegovih programov. Posledično bodo, kot se je to že zgodilo na analognih radijskih frekvencah, nastale težave z vse večjo koncentracijo tudi v digitalnem radijskem omrežju.

Uvajanje digitalnega radia in način podeljevanja pravic je izjemno pomembna prelomnica in hkrati priložnost, da odpravimo napake, ki so bile v preteklosti storjene na področju podeljevanja in urejanja razmerij na področju radia v RS, kar je Svet za radiodifuzijo v trenutni sestavi jasno zapisal v vseh svojih letnih poročilih.

V skladu z navedenim Svet svoj predlog izbire podaja izključno pod pogojem, da se ustrezna zahteva, ki bo onemogočala podvajanje vsebin, zapiše v vse odločbe o podelitvi pravic. V kolikor se tovrstna zahteva ne bi vpisala v odločbe o podelitvi pravic, gre po mnenju Sveta za tako pomemben zadržek, da je za splošno dobrobit radijskega prostora smiselno javni razpis ponoviti in najti način, da se bo predmetna zahteva ob podelitvi nedvomno vpisala v odločbe, kljub temu, da zakon to področje pomanjkljivo ureja. Iz tega razloga Svet podaja tudi pogojen umik soglasja k pogojem in merilom za predmetni javni razpis, ki naj v veljavo vstopi takoj, ko bi bilo jasno, da se predmetne zahteve v odločbe o podelitvi pravic ne bodo zapisale. Posledično zaradi naknadnega umika soglasja odločbe v tem primeru po mnenju Sveta sploh ne bi smele biti izdane.

V skladu z navedenim je Svet odločil tako, kot izhaja iz izreka sklepa.

Sklep je bil sprejet s sedmimi glasovi članov Sveta ZA.

K točki 4.:

Predsednik Sveta je pojasnil, da je angažiranje ustreznega strokovnjaka, ki je nujno potreben za ustrezno obravnavo tematike, možno. V nadaljevanju se je razprava vrtela predvsem okrog tem: zaščite slovenskega jezika v EU medijskem prostoru (tudi kakovosti prevodov v tujih programih, ki se razširjajo v Sloveniji, in obveznosti, ki veljajo za domače oziroma tuje izdajatelje, npr. kvot), morebitne nelojalne konkurence, ki bi lahko izvirala iz tega, ter problematike koncentracije medijskega prostora. Razprava se je dotaknila možnosti, da bi pristojni organi in telesa pristopili k pripravi skupne analize stanja slovenskega medijskega prostora.

Predsednik je predlagal sprejetje naslednjega sklepa:

Sklep 4:

Svet bo s pomočjo davčnega svetovalca ugotovil, ali obstajajo neskladja na področju davčne zakonodaje, ki domače izdajatelje postavljajo v neenak položaj s tujimi izdajatelji, ki so prisotni v programskih shemah slovenskih televizijskih operaterjev.

Obrazložitev:

Svet je prejel odobritev stroška davčnega svetovalca, ki bo pomagal pri ugotavljanju morebitnih neskladij in nelojalne konkurence na medijskem trgu, ki izhajajo iz neenake obravnave medijev, ki so v RS vpisani v razvid medijev, in tujih medijev, ki niso vpisani v razvid in nastopajo kot konkurenca našim medijem, tako z vsebinami kot tudi z oglaševanjem na ozemlju RS.

Sklep je bil sprejet s sedmimi glasovi članov Sveta ZA.

K točki 5.:

Pod to točko je Svet sprejel sklep o mesečnih nagradah in potnih stroških ter določil datuma 55. redne seje in pripravljalnega sestanka nanjo. Vsi sklepi so bili sprejeti s po sedmimi glasovi članov Sveta ZA. Pod to točko so člani razpravljali tudi o pripravi letnega poročila Sveta za radiodifuzijo za obdobje 2020/2021.

Seja se je zaključila ob 17.50.

Zapisnik pripravil:
Martin Hari

Predsednik Sveta:
Aleš Lipičnik

Vročiti:

- Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana – po e-pošti
- Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS, Stegne 7, 1000 Ljubljana – po e-pošti
- javna objava na spletni strani Sveta za radiodifuzijo